

Samen leren leven met Jezus in ons - nr 1218.

Jona - studie 2 door Ton de Ruiter.

Een paar opmerkingen/reacties n.a.v. de vorige studie over Jona:

- I.** Inderdaad erg opvallend: Jona gaat bewust de andere kant op (1:3). Hij doet zelfs moeite om zich te verzetten tegen God! Hij had ook gewoon "nee" kunnen zeggen en thuis blijven zitten, maar hij wil kennelijk weg bij deze God (die zo wil doen en zo dus is).
- II.** Opvallend dat ook hier *overgave* samen gaat met *gehoorzaamheid* en andersom. Dit is een kern van het leven in geloof, zo ontdek ik steeds meer! Als we nadruk leggen op het een zonder het ander gaat het vrijwel altijd mis en is geloof géén bijbels geloof meer!
- III.** In deze bijbelstudie zien we weer de "straffende God" (naar Nineve en naar Jona) – tenzij er bekering is. Deze bijbelse boodschap heeft vandaag een negatieve klank, maar lijkt me belangrijk. Vraag: Kan God ook straffen (bv in onze tijd) door mensen op hun eigen gekozen verkeerde weg te laten voortgaan? **Re TdR:** ja, dit lijkt me vandaag actueel – net zoals Paulus beschrijft in Romeinen 1:18 met daarna 3x 'daarom heeft God hen overgegeven aan hun eigen kwaad' [Rom 1:24,26,28].
- IV.** Een eyeopener - dat je zegt dat het gaat om het slechte beeld van God dat Jona en Israel toen hadden. Heeft de hedendaagse christenheid een goed beeld van God? Waarom hebben velen zoveel moeite met het feit dat God gehoorzaamheid eist? En waarom vinden velen Gods straffen lastig, zoals de Bijbel toch vaak vertelt? **Re TdR:** lijken me inderdaad symptomen van een onjuist beeld van God.
- V.** De NIV Study Bible wijst op Amos 6:1 als een voorbeeld van de lakse houding van het volk Israel. Zij waren erg tevreden met zichzelf. **Re TdR:** Dit is een goede illustratie hoe in Israël gedacht en geleefd werd. Het gaat daar over de leiders van het volk! Bij veel profeten blijkt dat Israël denkt, dat God 'automatisch' aan hen vast zit en dat ze daarom wel gezegend moeten worden [ook al blijven ze zonden doen]. Maar de profeten kondigen aan dat God de ontrouwe [= ongelovige + ongehoorzame] houding niet accepteert en voor straf vijanden zal sturen waardoor ze grotendeels vernietigd zullen worden. Slechts een rest zal behouden worden.

Vervolg met Jona 2 en 3.

Lees Jona 2.

Jona wilde liever sterven (verdrinken) dan doen wat God wilde (zie vorige studie). Meende hij misschien als Jood toch wel het eeuwige leven te krijgen (daar recht op te hebben) ondanks zijn duidelijke ongehoorzaamheid?? Als hij in de buik van de vis ontdekt, dat God hem niet laat sterven reageert hij tenslotte met gebed. Leven in de buik van een vis is ook niet alles, dus wil hij uit die ellende en rekt op Gods hulp (2:5,7). Jona begint zelfs al te danken (zoals in veel psalmen ook gebeurt vanuit de zekerheid dat God hoort en zal redden).

((tussen haakjes: God is in staat mensen in leven te houden zelfs in de meest wonderlijke of rare situaties – laat je hierdoor bemoedigen: onze Vader is echt machtig!!!))

Vraag: Is Jona's gebed inhoudelijk mooi of raar?

Het is op zichzelf een prachtige psalm. Het klinkt heel mooi en zelfs vroom. Maar past dit gebed op dit moment (na het gebeuren in hfdst 1)?? Je hoort niets van berouw en bekering. Jona bidt niet: 'o God, ik ben zo'n domme eigenwijze zondaar geweest – ik heb me brutaal verzet tegen u en terecht dat u me 'tegen komt' – en nu bent U toch nog zo genadig voor me. Heer, ik bekeer me en zal nu wel gaan doen wat U wilt: gehoorzaam naar Nineve gaan'. Dit alles zegt hij niet.

Jona praat wel vroom en dankt en prijst God, maar... hij bidt gewoon alsof er niets gebeurd is, alsof zijn relatie met God nog goed en onbeschadigd is. Jona is blijkbaar nog steeds diep overtuigd dat God iets verkeerd vroeg en dat zijn dienstweigering terecht was. Die houding blijkt ook weer in het vervolg. Jona voelt niet aan dat hij in zijn denken moet veranderen. Geen enkel woord van inkeer en berouw. Jona's slechte kijk op God zit dus wel erg diep in hem (en in de Israëlieten van die tijd) geworteld.

God laat Jona niet omkomen. Hij wil Jona (en de Joden van die tijd) nog overtuigen hoe Hij werkelijk is als God. Jona's geschiedenis heeft tot hiertoe al een duidelijke profetische boodschap, maar God wil de boodschap blijkbaar nog indringender maken om zo het Joodse denken van die tijd te breken en te veranderen (dat is altijd het doel van profetieën).

De vis moet Jona dan op bevel van God uitspugen (2:11).

Jona zal zich gewassen hebben, maar gaat blijkbaar niet uit zichzelf nu doen wat God geboden had! Wil hij zijn gewone leven weer oppakken? God komt weer naar hem toe en Jona ontdekt dat God nog steeds hetzelfde wil.

Lees Jona 3:1-5.

Jona voelt aan: er is geen ontkomen aan. Ik wil dit niet, maar God dwingt mij.

En tussen de regels door voel je dat hij inwendig morrend op weg gaat. En in Nineve gaat hij één dag roepen: 'Nog 40 dagen en dan wordt Nineve weggevaagd' (3:4). Vindt hij het na één dag wel genoeg? Zo van: ik heb mijn plicht gedaan (God kan nu niet zeggen dat ik het niet gedaan heb). Het is geen royaal gehoorzamen. Weer een symptoom dat deze opdracht zó tegen z'n joodse principes in ging.

Opdracht: Probeer je nog eens in te denken waarom Jona zich innerlijk zó star verzet.

De korte prediking van Jona was effectief. Een paar Ninevieten hebben wellicht even met Jona gepraat: waar kom je vandaan? Hoorden ze van het wonder met die vis? Kon je aan Jona de stank nog ruiken van het drie dagen liggen in halfverteerd voedsel? Ze begrijpen dat God Jona nog genadig wilde zijn (een teken voor hen!) – ze begrijpen: waarom zou God Nineve dan niet genadig willen zijn? Waarom stuurt Hij anders die waarschuwendende profeet? Ook Jona voelde: m'n preek geeft Nineve natuurlijk de kans zich te bekeren en dat was het punt wat hij juist niet wilde (zie ook 4:2). Jona vindt het prima als God genadig is voor Israël, maar niet voor heidenen. Het heil (Gods goedheid en genade) is immers voor ons (de Joden) en niet voor de andere volken / vijanden! Het heil is voor kerkmensen, niet voor anderen!

'Wij, wij zijn kinderen van Abraham', zo dachten de Joden ook nog in de dagen van de Heer Jezus. Dat blijkt geregeld in de evangeliën – Jezus veroordeelt die liefdeloze, trotse, vieselijke en vreselijke mentaliteit! Met die mentaliteit is er volgens Jezus geen enkele ruimte voor je in Gods Koninkrijk!

Vraag: Kun je het aantrekkelijke van die (verkeerde) mentaliteit vandaag ook herkennen?

Soms kom je christenen tegen die niets willen doen voor evangelisatie. Anderen houden in hun kerk het liefst alles bij het oude. Moeten wij bv in de liturgie of manier van preken iets veranderen zodat onze kerkdiensten meer afgestemd zijn op belangstellenden, zodat je jouw kennissen makkelijker kunt uitnodigen en meenemen? – Moet dat?? Nee, denkt men: God is ónze God en wij willen zo kerk zijn zoals wij dat lekker en vertrouwd vinden. Laat de kerk blijven zoals die is. We hebben geen boodschap aan die zondaars (zoals die Ninevieten). Ook dat is Jona's mentaliteit. Misschien herken jij andere punten?

Tussen-vraag; Waarom beloofde God zo vaak dat Hij zijn volk wilde zegenen??

Antwoord: opdat zijn volk tot een zegen voor andere volken zou zijn. Dat is Gods diepste verlangen in het OT. Dat verlangen van God is sinds Pinksteren nog helderder. God zegent zijn volk altijd om des te beter anderen te kunnen redden – net als Jezus. We zijn warempel ZIJN 2^e LICHAAM! Hebben we als christenen een goed beeld van God en van wat Hij wil?

Een stukje toepassing uit een preek: Pas op dat je geen Jona wordt. Erger je niet als gemeenteleden zich druk maken om ongelovigen en daarom zaken weleens anders aan willen pakken. Jona wilde zich niet inzetten voor ongelovigen en ergert zich als God dat wel wil. En het gevolg is dat hij liever de kerk uitloopt (weg van de Heer). En als God hem dan dwingt om toch mee te doen, dan moppert hij als God werkelijk genadig is voor ongelovigen. Een hele stad wordt gered van de ondergang (de stad wordt niet weggevaagd, 3:4). Maar Jona ergert zich en zit boos te zijn op die berg: **4:1-3...**

Vraag: Herken je Jona's heils-egocentrische mentaliteit vandaag? Op andere manieren?

Tot zover deze studie.

Ton.